

Nasjonalt kompetansenettverk for barn som pårørende - BarnsBeste				
Godkjent SSHF: 22.05.2024	Revideres innen: 22.05.2026	Sist endret: 22.05.2024	Versjon: 4.00	Side: Side 1 av 2

Fremgangsmåte for barn som pårørende-arbeid

Informasjon og støtte til pasientens mindreårige barn og søsken skal skje underveis i pasientforløpet. Det må vurderes når i pasientforløpet de ulike handlingene i barn som pårørende-arbeidet skal utføres og eventuelt gjentas.

Samtykke fra pasient (over 16 år) må innhentes ved samarbeid med foreldre, barn, andre omsorgspersoner eller tjenester. ([lenke til ev. lokale rutiner](#)).

Arbeid med pasientens mindreårige barn og søsken skal dokumenteres i pasientens journal. ([lenke til ev. lokale rutiner](#)).

Ved bekymring for barns omsorgs- eller livssituasjon, se rutine for melding til barneverntjenesten. ([lenke til ev. lokale rutiner](#)).

1. Avklaring om pasienten har barn eller søsken under 18 år

Så tidlig som mulig i pasientforløpet skal det avklares om pasienten har eller ikke har barn eller søsken under 18 år. Dette gjøres ved spørre pasienten (over 16 år), foreldre eller eventuelt ledsager. Ved behov kan det søkes i journal, epikrise, kjernejournal eller Folkeregisteret.

Når pasienten har barn eller søsken skal følgende avklares:

- Barnas navn, fødselsdato og bosted, språk, eventuelt landbakgrunn og botid i Norge.
- Pasientens relasjon til barna; foreldreansvar, daglig omsorg, samværsrett, eller søskenrolle.

For mer informasjon om fremgangsmåte, se [pårørendeveilederen](#), ([lenke til ev. lokale rutiner](#)).

2. Avklaring og vurdering av barnas situasjon og behov

Når pasienten har barn eller søsken under 18 år skal det så snart som mulig snakkes med pasienten (over 16 år), foreldre eller andre omsorgspersoner for å avklare og vurdere:

- Er barna informert om innleggelsen/behandlingen/sykdommen?
- Hvem ivaretar barnets behov for informasjon, støtte og trygghet?
- Hvordan er barnas hverdagsliv ivare tatt med hensyn til struktur, rutiner og aktiviteter?
- Har barna oppgaver hjemme eller overfor den som er syk, som burde vært utført av voksne?

Når barnas situasjon og/eller pasientens helsetilstand tilsier det, skal barnas behov for informasjon og oppfølging avklares. Dette gjøres i samtale med pasient (over 16 år) og/eller foreldre. I tråd med alder og modenhet skal det etterspørres hva barna selv sier de har behov for. Barna kan tilbys å være med i samtalen. Det kan også tilbys en egen samtale med barna.

Helsepersonell skal gjøre en selvstendig vurdering av behovet til hvert enkelt barn.

For mer informasjon om fremgangsmåte, se [pårørendeveilederen](#), ([lenke til ev. lokale rutiner](#)).

Nasjonalt kompetansenettverk for barn som pårørende - BarnsBeste				
Godkjent SSHF: 22.05.2024	Revideres innen: 22.05.2026	Sist endret: 22.05.2024	Versjon: 4.00	Side: Side 2 av 2

3. Veiledning og hjelp til familien

Når det er nødvendig for å ivareta barnas behov, skal det snakkes med pasient (over 16 år), foreldre eller andre omsorgspersoner om veiledning og hjelp til å støtte og ta vare på barna.

I samarbeid med pasient (over 16 år), foreldre eller andre omsorgspersoner skal det vurderes og avtales hvilke handlinger som skal gjennomføres for å støtte barna og familien. Barn har rett til å bli hørt og si sin mening hvis de direkte berøres av et tiltak. Unge over 16 år må samtykke til tiltak som direkte berører dem. Aktuelle tiltak er:

- Veiled foreldre eller omsorgspersoner om å støtte og snakke med barna.
For mer informasjon om fremgangsmåte, se pårørendeveilederens kapitler [5.2.1](#), [5.2.2](#), [6.2.2](#). (*lenke til ev. lokale rutiner*).
- Snakk med foreldre eller omsorgspersoner om å ivareta barn som er pårørende til søsken.
For mer informasjon om fremgangsmåte, se [pårørendeveilederen kapittel 5.2](#), (*lenke til ev. lokale rutiner*).
- Gi barna mulighet til å besøke og ha kontakt med foreldre og søsken på institusjonen.
For mer informasjon om fremgangsmåte, se [pårørendeveilederen kapittel 5.2](#), (*lenke til ev. lokale rutiner*).
- Tilby samtaler med barna ved behov.
For mer informasjon om fremgangsmåte, se [pårørendeveilederen kapittel 5.3](#), (*lenke til ev. lokale rutiner*).
- Sørg for å sikre barn nødvendig oppfølging i samarbeid med andre tjenester.
For mer informasjon om fremgangsmåte, se [pårørendeveilederen kapittel 5.4](#), (*lenke til ev. lokale rutiner*).

For mer informasjon om andre aktuelle tiltak, se [pårørendeveilederen kapittel 5.3](#), (*lenke til ev. lokale rutiner*).

4. Ivaretakelse av barn som etterlatte etter foreldre eller søsken

Når en forelder eller søsken dør skal det snakkes med foreldre eller andre omsorgspersoner for å avklare barnas behov for informasjon, støtte og oppfølging.

Ivaretakelse av barn som er etterlatte vil ofte være en videreføring av barn som pårørende-arbeidet i forkant av dødsfallet.

Ved akutte dødsfall skal det avklares om den avdøde hadde barn eller søsken under 18 år og i samråd med foreldre/omsorgspersoner informere barnas hjemkommune.

Det skal det tilbys hjelp til hvordan foreldre eller omsorgspersoner kan snakke med barna, og gis informasjon om aktuelle tiltak og bistand til å kontakte tjenester i hjemkommunen, som barnehage, skole, helsestasjon eller skolehelsetjeneste.

For mer informasjon om fremgangsmåte, se pårørendeveilederen: [5.6](#), [6.3](#), (*lenke til ev. lokale rutiner*).